

סדר סעודה וברכותיה

קודם סעודה יטול ידיו ויברך:

שְׂאוּ יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבְרַכּוּ אֶת יי.

(וְאָשָׂא כַפֵּי אֵל מִצֹּדְתֶיהָ אֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי וְאָשִׁיחָה בְחֻקֶיהָ).

בָּרוּךְ אֲתָה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ

הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו,

וְצִוְּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם.

על הלחם:

בָּרוּךְ אֲתָה יי אֱלֹהֵינוּ

מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמּוֹצֵיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.

ברכה מרובה בבית הזה

הקשר המופלא בין ברואי עולם לבין הקדוש ברוך הוא – היא ברכת ההודיה "ברכת המזון", והוא קשר תמידי להכרת הטוב למי שנותן לנו שפע בכל עת בחן ובחסד וברחמים, ופותח את ידיו לכל חי רצון.

בימיו של אברהם אבינו הודיע לכל יושבי תבל שיש מנהיג לבירה והקריב אנשים אל תחת כנפי השכינה באמצעות הודיה לה'. והיה מבקש מאורחיו שיוודו למי שהמזון שלו. ועד ימינו אנו, זוכים להתקשר אל בורא העולם דרך ברכת המזון.

חכמינו מבהירים את חשיבות המצווה של ברכת המזון לברך בכוונה, בשמחה, ומתוך הכתוב דווקא. "כי הכתב מעורר הכוונה" – כך נכתב ב"מדרש תלפיות". והצדיק רבי ישראל נג'ארה זצ"ל, בספרו "כלי מחזיק ברכה", אומר כי העיקר הגדול שכוונת הלב תלויה בו, הוא לומר את ברכת המזון מתוך הכתב, כי הכתב מעורר הכוונה מאוד.

ה"זוהר" הקדוש כותב כי על האדם לברך ברכת המזון ברצון הלב, בכוונה ובשמחה, ובזה מושך לעצמו שפע רב מן השמים כמידתו בשמחה ובעין טובה. והוא הזדמנות פז לפנינו מדי יום ביומו, לעתים יותר מפעם אחת. סגולות רבות נכרכו בברכת המזון, וביניהן סגולת העשירות, שעליה מבטיח בעל "ספר החינוך": "כל הזהיר בברכת המזון, מזונותיו מצויזות לו כל ימיו בכבוד".

ברכה זו תיקנו דוד המלך ושלמה בנו ואנו מוסיפים ומתפללים על הגאולה ושיבת מלכות בית דוד ובנין בית המקדש וישועה והצלחה והרווחת פרנסתנו.

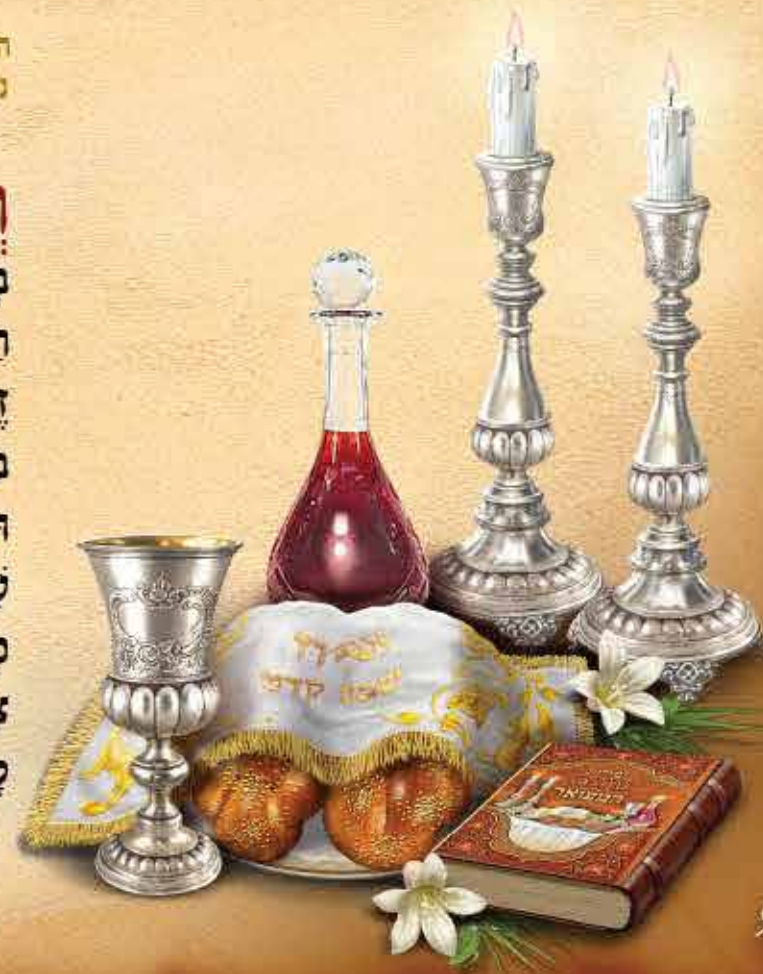
רחם נא יי אלהינו, על ישראל עמך, ועל ירושלים עירך, ועל ציון משכן כבודך, ועל מלכות בית דוד משיחך, ועל הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו. אלהינו, אבינו, רענו, זוננו, פרנסנו וכלכלנו, והרויחנו והרוח לנו יי אלהינו מהרה מכל צרותינו. ונא אל תצריכנו יי אלהינו, לא לידי מהתנת בשר ודם ולא לידי הלואאתם. כי אם לידך המלאה, הפתוחה, הקדושה והרחבה, שלא נבוש ולא נכלם לעולם ועד:

הזכרת קדושת היום בברכת המזון. ובזכור השבת הקדושה
נוכה למנוחה ושלווה עד לישועה האמיתית בגאולה השלימה.

בשבת אומרים:

רְצֵה וְהִחַלְצֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
בְּמַצּוֹתֶיךָ וּבְמַצּוֹת יוֹם הַשְּׁבִיעִי
הַשָּׁבֶת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה. כִּי יוֹם
זֶה גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא לְפָנֶיךָ, לְשָׁבֶת
בוּ וְלַנּוֹחַ בוּ בְּאַהֲבָה כְּמַצּוֹת רְצוֹנָךְ,
וּבְרְצוֹנָךְ הִנִּיחַ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ,
שְׁלֹא תֵהָא צָרָה וְיִגוֹן וְאַנְחָרָה בְּיוֹם
מְנוּחָתָנוּ. וְהִרְאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּנַחֲמַת
צִיּוֹן עִירָךְ, וּבְבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר
קִדְשָׁךְ, כִּי אַתָּה הוּא בַעַל הַיְשׁוּעוֹת
וּבַעַל הַנַּחֲמוֹת:

הזכרת קדושת המועד בברכת המזון ותפלה שיעלה זכרוננו לטובה לפני הקב"ה, ונוכה להושיע בדבר ישועה ורחמים במהרה.

בראש חודש ויו"ט וחזה"מ וראש השנה אומרים כאן 'יעלה ויבוא':

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וַיִּבֹא וַיִּגְיַע, וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע, וַיִּפְקַד וַיִּזְכֵּר זְכוֹרֹנָנוּ
וּפְקוּדוֹנָנוּ, וְזָכוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזָכוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדְּךָ, וְזָכוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשָׁךְ, וְזָכוֹן
כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפַלִּיטָה לְטוֹבָה, לַחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לַחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

בראש
השנה

הזָכוֹן
הַזֶּה.

בשמיני עצרת
שמיני

עֲצַרְת
הַחַג הַזֶּה.

בסוכות
חג

הַסּוּכוֹת
הַזֶּה.

בשבועות
חג

הַשְּׁבִיעוֹת
הַזֶּה.

בפסח
חג

הַמַּצּוֹת
הַזֶּה.

בראש חודש
ראש

הַחֹדֶשׁ
הַזֶּה.

זָכְרָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בוּ לְטוֹבָה,

וּפְקַדְנוּ בוּ לְכַרְכָּה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוּ לַחַיִּים טוֹבִים. וּבְדָבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם
עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, בּוֹנֵה בְּרַחֲמָיו יְרוּשָׁלַיִם, אָמֵן:

ברכות לשוכח רצה או יעלה ויבא

שכח לזמור בשבת רצה או יעלה ויבא בראש חודש ויום טוב וחול המועד, ויזכר קודם שאמר ה' מברכת בונה ירושלים, אומרו שם, אבל אם אמר ה', אם נזכר קודם שהתחיל הטוב והמטיב, אומר את הברכה דלמטה, ואם נזכר רק אחרי שכבר אמר ה' מברכת האל הטוב והמטיב, אזי בשבת ויום טוב בסעודה הראשונה והשניה חוזר לראש, אבל בראש השנה, ראש חודש וחול המועד אינו צריך לחזור:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן שְׁבֻתוֹת לַמְנוּחָה לַעֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאוֹת וּלְבָרִית: בְּרוּךְ אַתָּה יי, מִקְדַּשׁ הַשְּׁבֻת:

טוֹבִים לְשִׁשּׁוֹן וּלְטַמְחָה אֶת יוֹם חַג (מלתי) הַזֶּה: בְּרוּךְ אַתָּה יי, מִקְדַּשׁ הַשְּׁבֻת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

הַזֶּה: בְּרוּךְ אַתָּה יי, מִקְדַּשׁ הַשְּׁבֻת וְיִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזְּכָרוֹן:

בְּיוֹם טוֹב **בְּרוּךְ** אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לַעֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשִׁשּׁוֹן וּלְטַמְחָה אֶת יוֹם חַג (מלתי) הַזֶּה: בְּרוּךְ אַתָּה יי, מִקְדַּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ **בְּרוּךְ** אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לַעֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל אֶת יוֹם הַזְּכָרוֹן הַזֶּה: וַיִּשַׁח חַוְּוָה:

בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ **בְּרוּךְ** אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן רָאשֵׁי חֲדָשִׁים לַעֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכְרוֹן: וַיִּשַׁח חַוְּוָה:

בְּיוֹם טוֹב שׁוּל בְּשַׁבָּת **בְּרוּךְ** אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן שְׁבֻתוֹת לַמְנוּחָה לַעֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאוֹת וּלְבָרִית וְיָמִים טוֹבִים לַעֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל אֶת יוֹם הַזְּכָרוֹן:

בְּרֵאשׁ חֹשֶׁה שׁוּל בְּשַׁבָּת **בְּרוּךְ** אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן שְׁבֻתוֹת לַמְנוּחָה לַעֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאוֹת וּלְבָרִית וְיָמִים טוֹבִים לַעֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל אֶת יוֹם הַזְּכָרוֹן:

בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ שׁוּל בְּשַׁבָּת **בְּרוּךְ** אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן שְׁבֻתוֹת לַמְנוּחָה לַעֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאוֹת וּלְבָרִית וְיָמִים טוֹבִים לַעֲמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכְרוֹן: בְּרוּךְ אַתָּה יי, מִקְדַּשׁ הַשְּׁבֻת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֲדָשִׁים:

סדר סעודה וברכותיה

קודם סעודה יטול ידיו ויברך:

**בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם.**

קודם שיברך המוציא יאמר:

עיני-כל אליך ישברו, ואתה נותן להם את-אכלם בעתו:
פותח את-ידך, ומשביע לכל-חי רצון:
(ברוך מקדש השבת וישראל):

על הלחם:

**בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמוֹצֵיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.**

ברכה מרובה בבית הזה

הקשר המופלא בין ברואי עולם לבין הקדוש ברוך הוא – היא ברכת ההודיה "ברכת המזון", והוא קשר תמידי להכרת הטוב למי שנותן לנו שפע בכל עת בחן ובחסד וברחמים, ופותח את ידיו לכל חי רצון. בימיו של אברהם אבינו הודיע לכל יושבי תבל שיש מנהיג לכירה והקריב אנשים אל תחת כנפי השכינה באמצעות הודיה לה'. והיה מבקש מאורחיו שיוודו למי שהמזון שלו. ועד ימינו אנו, זוכים להתקשר אל בורא העולם דרך ברכת המזון.

חכמינו מבהירים את חשיבות המצווה של ברכת המזון לברך בכוונה, בשמחה, ומתוך הכתוב דווקא. "כי הכתב מעורר הכוונה" – כך נכתב ב"מדרש תלפיות". והצדיק רבי ישראל נג'ארה זצ"ל, בספרו "כלי מחזיק ברכה", אומר כי העיקר הגדול שכוונת הלב תלויה בו, הוא לומר את ברכת המזון מתוך הכתב, כי הכתב מעורר הכוונה מאוד.

ה"זוהר" הקדוש כותב כי על האדם לברך ברכת המזון ברצון הלב, בכוונה ובשמחה, ובזה מושך לעצמו שפע רב מן השמים כמידתו בשמחה ובעין טובה. והוא הזדמנות פז לפנינו מדי יום ביומו, לעתים יותר מפעם אחת. סגולות רבות נכרכו בברכת המזון, וביניהן סגולת העשירות, שעליה מבטיח בעל "ספר החינוך": "כל הזהיר בברכת המזון, מזונותיו מצויות לו כל ימיו בכבוד".

ברכה זו תיקן יהושע בן נון כשנכנסו ישראל לארץ ישראל. והוא הודיאה על נחלת ארץ ישראל והוצאתנו מארץ מצרים ונתינת התורה והברית שחתם בנו ועל אשר מחיה אותנו בכל שעה. וזה כולל גם את כרמת ועל הכל.

מִבֵּית עֲבָדִים. וְעַל בְּרִיתְךָ שְׁחַרְתָּמָת בְּבִשְׂרֵנוּ. וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלְּמִדְתָּנוּ. וְעַל חֻקֵי רְצוֹנְךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ. וְעַל חַיִּים וּמְזוֹן שֶׁאַתָּה זָן וּמְפָרֵס אוֹתָנוּ:

נוֹדָה לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנַּחְתָּ לְאַבֹּתֵינוּ אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה בְּרִית וְרַעוּרָה חַיִּים וּמְזוֹן. עַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְדִיתָנוּ

ברכה זו תיקנו דוד המלך ושלמה בנו ואנו מוסיפים ומתפללים על הנאולה ושיבת מלכות בית דוד ובנין בית המקדש וישועה והצלחה והרווחת פרנסתנו.

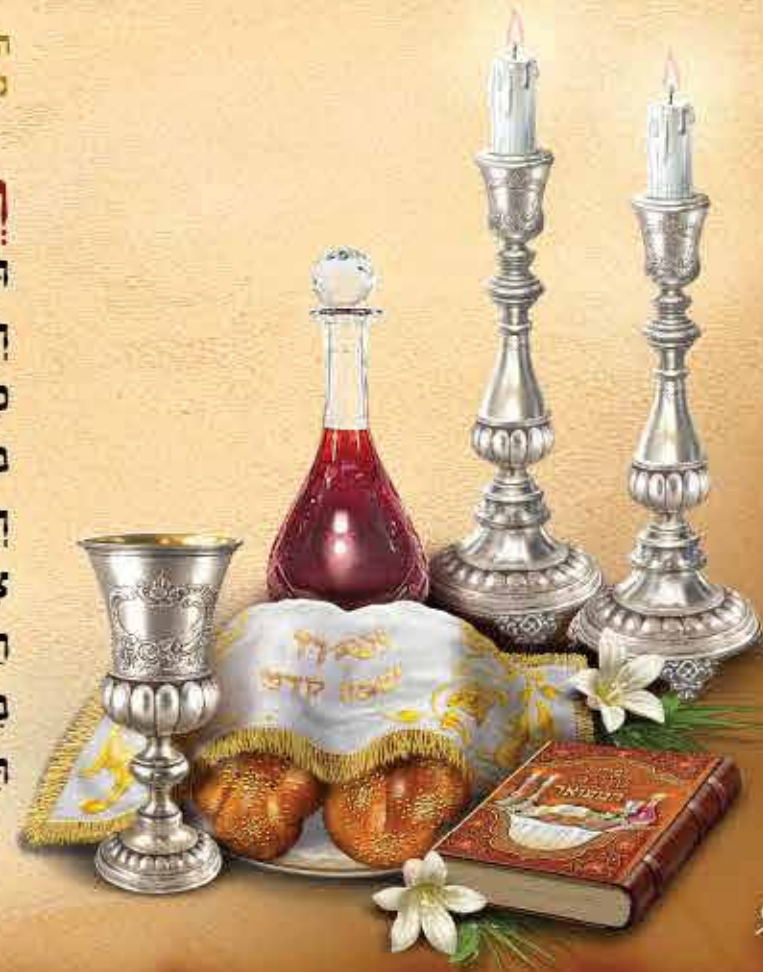
רחם יי אלהינו עלינו ועל ישראל עמך. ועל ירושלים עירך. ועל הר ציון משכון כבודך. ועל היכלך. ועל מעונך. ועל דבירך. ועל הבית הגדול והקדוש שנקרא שמה עליו. אבינו רענו זוננו. פרנסנו. כלכלנו. הרויחנו הרוח לנו מהרה מכל צרותינו. ונא אל תצריכנו יי אלהינו לידי מתנות בשר ודם. ולא לידי הלואתם. אלא לידך המלאה והרחבה. העשירה והפתוחה. יהי רצון שלא נבוש בעולם הזה. ולא נכלם לעולם הבא. ומלכות בית דוד משיחך התחזירנה למקומה במהרה בימינו:

הזכרת קדושת היום בברכת המזון. ובזכורת השבת הקדושה
נוכה למנוחה ושלווה עד לישועה האמיתית בנאולה השלימה.

בשבת אומרים:

רצה והחליצנו יי אלהינו במצותיך
ובמצות יום השביעי, השבת הגדול
והקדוש הזה. כי יום גדול וקדוש הוא
מלפניך, נשבות בו ונגוה בו ונתענג
בו במצות חקי רצונך, ואל תהי צרה
ויגון ביום מנוחתנו. והראנו בנחמת
ציון במהרה בימינו, כי אתה הוא בעל
הנחמות: והגם שאכלנו ושתינו חרבן
ביתך הגדול והקדוש לא שכחנו. אל
תשפחנו לנצח ואל תזנחנו לעד כי
אל מלך גדול וקדוש אתה:

הזכרת קדושת המועד בברכת המזון ותפלה שיעלה זכרוננו לטובה לפני הקב"ה, ונוכה להוושע בדבר ישועה ורחמים במהרה.

בראש חודש וי"ט וחוה"מ וראש השנה אומרים כאן 'יעלה ויבוא':

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא, ויגיע ויראה, וירצה וישמע, ויפקד ויזכר, זכרוננו
וזכרון אבותינו, זכרון ירושלים עירך, וזכרון משיח בן דוד עבדך, וזכרון כל עמך בית
ישראל לפניך, לפליטה לטובה, לחן לחסד ולרחמים לחיים טובים ולשלום ביום

בראש השנה

הזכרון הזה,
ביום טוב מקרא
קדש הזה:

בשמיני עצרת

שמיני חג עצרת
הזה, ביום טוב
מקרא קדש הזה:

בסוכות

חג הסוכות הזה,
ביום (בי"ט טוב)
מקרא קדש הזה:

בשבועות

חג השבועות
הזה, ביום טוב
מקרא קדש הזה:

בפסח

חג המצות הזה,
ביום (בי"ט טוב)
מקרא קדש הזה:

בראש חודש

ראש
חדש
הזה:

לרחם בו עלינו ולהושיענו.

זכרנו יי אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. בדבר ישועה
ורחמים, חוס וחסנו וחמול ורחם עלינו והושיענו, כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה: